

SMIS-lab - Pertuse na ústupu Máme po prázdninách a oproti...

 facebook.com/story.php

INFORMACE Z NRL A ODBORNÝCH PRACOVIŠŤ CEM *Information from the NRL and research groups of the CEM*

Analýza klinického průběhu onemocnění pertusí ve věkové skupině 11 až 18 let v ČR v roce 2024

Analysis of the clinical course of pertussis in the age group 11–18 years in CZ in 2024

Jarmila Herbrychová, Kateřina Fabiánová a Oddělení epidemiologie infekčních nemocí CEM SZÚ

Souhrn • Summary

Od začátku roku 2024 narůstal v České republice počet případů pertuse. V hlášení Krajských hygienických stanic (KHS) a Hygienické stanice hlavního města Prahy (HSHMP) v Informačním systému infekčních nemocí (ISIN) dominovala zejména populace „náctiletých“, tedy 11–18 let. ISIN neposkytuje informace o klinickém průběhu onemocnění, vznikla proto potřeba ověřit průběh onemocnění v této populaci. Státní zdravotní ústav (SZÚ) rozeslal jednotlivým KHS a HSHMP epidemiologické dotazníky spolu s žádostí o sběr dat u minimálně deseti osob v dané věkové kategorii za kraj. Sběr dat týkající se průběhu onemocnění probíhal v období od 23. 2. 2024 do 31. 3. 2024, vyplněné dotazníky zaslalo všech 14 KHS. Celkem byl analyzován soubor 161 nemocných. Sledován byl také rok posledního očkování, dodržení schémat očkování proti pertusí a u nemocných ve věku 17–18 let také druh aplikované očkovací látky. Z analyzovaných výsledků vyplynulo, že se ve sledovaném souboru 161 osob vyskytla široká škála příznaků, nieméně kromě kašle, který se projevoval ve dne i v noci, nebyly popisovány žádné jiné výraznější klinické projevy. Z celého sledovaného souboru nebyly očkovány pouze 2 osoby, hospitalizován byl 1 nemocný po dobu 2 dnů.

Pertuse na ústupu

Máme po prázdninách a oproti předpokladům některých vakcinologů nedošlo během prázdninového cestování, táborů, hudebních festivalů k výraznému nárůstu černého kašle mezi mladými lidmi a ani po návratu do školy se drama nekonalo. Spíše se potvrdilo očekávání, že se už blíží konec epidemie (resp. období zvýšeného výskytu pertuse). Zpráva o hlášeních k 29.9.2024 je zde

<https://1url.cz/9ux2R>

Podíváme-li se na poslední tři měsíce, tak za červenec máme nahlášeno 3228 osob (za 4 týdny), za srpen 3216 osob (za 5 týdnů) a za září bylo zatím nahlášeno 1063 osob (za 4 týdny).

Nejpostiženější skupinou jsou mladí lidé ve věku 15-19, kterých bylo nahlášeno za celý rok 6826. Naprostá většina z nich byla očkována 5-6 dávkami acelulární vakcíny, přesto nebyli před nákazou chráněni. Doporučuji rodičům projít si zajímavou publikaci pracovníků SZÚ, kteří sebrali data o klinickém průběhu pertuse u

adolescentů. <https://1url.cz/P1R8P> Dozví se tam, jak může černý kašel vypadat i mladších i starších dětí. Mimochodem, účinnost acelulární vakcíny odhadují epidemiologové nyní na 3-5 let. Nejohroženějšími skupinou jsou děti do 1 roku věku. O prázdninách onemocnělo 65 dětí v červenci (cca 16 dětí týdně), 102 v srpnu (cca 20 dětí týdně) a 67 dětí v září (16 týdně). Je otázkou, kde se nakazily nejmenší děti ve věku 0-3 měsíce, zda pouze v rodinách nebo třeba ve zdravotnickém zařízení. Je třeba si uvědomit, že nemocnice mohou být rizikovým prostředím a bylo by dobré vědět, zda jsou ohrožené předčasně narozené a z jiného důvodu hospitalizované děti pertusí. O tom zmínky ve zprávách nejsou.

Chybí nám také informace o tom, kolik bylo během této vlny očkováno žen v těhotenství a zda toto očkování ženy a novorozence efektivně ochránilo či nikoliv. A bude zajímavé sledovat, jak dlouhou dobu budou chráněni lidé, kteří pertusi prodělali. Nebylo jich málo. Ve zprávě SZÚ se píše, že "za předpokladu, že bylo diagnostikováno cca 3 % případů, vyskytlo se v ČR v roce 2024 asi 1 milion infikovaných." To by znamenalo, že jsme naši kolektivní imunitu letos hodně intenzivně stimulovali.

S pertusí letos zemřelo 11 osob, z toho dvě miminka, dvě osoby do věku 70 let a 8 seniorů starších 70 let, kteří patří mezi druhou rizikovou skupinu, pokud nemají protilátky proti pertusi po předchozí infekci či očkování.

Tak snad máme od pertuse na chvíli klid a její výskyt zůstane během podzimu spíše sporadickým. Těm, které stále trápí divný kašel a dechové obtíže a mají podezření na to, zda pertusi neměli, doporučuji nechat si v séru vyšetřit blotem protilátky. Zkušená pracoviště umí rozlišit protilátky po infekci a po očkování.